

Proprietar: Vad. Ing. LUDOVIC VAKÁR
Inreg. la Tribunalul Ciuc, sub Nr. 1940-1938, Dos. No. 27.

CSIKI LAPOK (ZIARUL CIUCULUI)

Redactor responsabil: VICTOR RÉSEGH

Segesváron...

Ez év július hó 31-én mult Petőfi halálának 90 ik évfordulója. A romániai magyarság a nagy költő és szabadságharcos emléket évről-évre nagyobb ragaszkodással veszi körül.

A csíkszeredai Dal- és Zeneegyesület is megőrizte hivatásának kötelességét. Csíkvármegye magyarságának képviselőiben impozáns módon jelent meg a segesvári és fehérégyházi ünnepségeken.

A csíkszeredai vegyeskar Kodály karművet vitt Segesvárra. A „Székely keserves“ és a „Mátrai képek“ dallamai folytatók bele a Petőfi emléktűnrep hangú tába.

Ennél komolyabban, szentebb hivatással nem lehetett Petőfi emléke előtt megjelenni, mint a Kodály muzsika szavával. Azzal a szóval, amely egyre fokozódó erővel hangolja át a magyar dal művelését és annak szolgálatát olyan biztonsággal állítja nemzeti értékeink sorába.

Sarkadi azonban nemcsak a gimnáziumó. Azé a kulturális is, amelynek nem szabad hiányoznia a magyar életből. Es csinálja akkora szeretettel, kötelességtudással, önzetlenséggel, amilyenre példa alig van.

Köszönjük annak az 50 fiatal magyar énekessel, hogy az 50 éves dalárdánk zászlóját ilyen értékes sikerhez juttatták. Köszönjük, a romániai magyar daloséletben mindig elen járó egyesületünket ekkora lendületben vitték el a Petőfi ünnepre.

A Dal- és Zeneegyesület nevében a fehérégyházi honvéd emléktűnrel, Dr. Buzás Márton elnök helyezte el a csíki magyarság hódolatát, a nagy napnak méltó befejezéseként.

Tennisz.

Az Országos Tennisz-Szövetség engedélyezte a gróf Bethlen Adám hercegmelőzőség megalapítását. Augusztus 19 és 20 án hét szomszéd város leg jobb teniszezőit találkoznak városunkban.

Városunkat nagy felfröszőlésű és nagy csapattal képviselték a városok közötti pártversenyben. Járóközönség az a feladatunk, hogy a ranglistán minél jobb helyezést érjünk el, noha mint a legtöbb településünké, mi is a legutolsó indulunk.

Felkérjük városunk sportraját, lelkesei közönségüket, hogy töltsék teheresen támogatják a fehér sport és egészségügye és épp a ez a kötelesség megmozdulását. Csak minden ötödik vagy hatodik évben ez a feladatunk vendéglátást a székelyföldi teniszezők, illő tehát, hogy kellemes benyomásokkal távozzanak és vendégszeretetünkről, melyet alkalmuk lesz a többi városunkban a hasonló versenyeket a helyi népszemlékkel, kedvező körülmények között megmutassanak magukat.

A rendezőség mindenkihez személyesen juttatja majd el a nevű szűz és az egész versenyre érvényes belépő-jegyet. Ez a jegy belépésre jogosít a versenyre tartozó barát és ismerőseire is, melyet az Európában tartunk meg augusztus hó 20-án, vasárnap este 9 órával kezdettel.

Tulajdonképpen augusztus hó 6-án, vasárnap edzőmérkőzést tartanak, a győzteseknél a legjobbakat bevonásával. Belpó díj nincs, csak a labdák költségeiben történik hozzájárulás.

Kiknek kell bevonulni augusztus 15-én?

A belügyminisztérium megszűnt ostantya által kiadott hivatalos közlemény szerint a tartalékos tisztokat a tartalékos tisztok és közlegények, akiknek sárgasíni katonai katonai sárgasíni behívó parancsuk van és azok A. T. 1., B. T. 1., C. S. 1., C. T. 1., vagy D. T. 1. előjegyzéses van, 1939 augusztus hó 15-re fegyvergyakorlatra összpontosították.

Az érdekeltek kötelességük a behívójukon szereplő csapatot elhagyni és ott jelentkezni, tekintet nélkül arra, hogy ebben az évben voltak-e már fegyvergyakorlaton vagy sem, valamint tekintet nélkül arra is, hogy halálos, vagy felmentést kaptak az összpontosítás alól.

Hasonlóképpen összpontosították fegyvergyakorlatra és így ugyancsak augusztus 15-én jelentkezniük kell csapatvezetőiknek azoknak is, akiknek sárgasíni sárgasíni behívójuk van három csillaggal és D. U. 1. pecséttel.

Fegyvergyakorlatra hívták be ugyanarra az időpontra, tehát jelentkezniük kell a behívón megjelölt csapatvezetőknél azoknak is, akiknek sárgasíni sárgasíni behívójuk van négy csillaggal és rajta A, U. 1. jelzés van pecsételve.

A jelentkezésre kötelezett tisztok, altisztek és közlegények követni kötelességük a behívójuk hátulján közölt utasításokat.

Azokat, akik a behívóparancsban közölt határidőn belül nem jelentkeznek le csapatvezetőiknél, hadbírság alá állítják a katonai törvénykönyv értelmében.

Zsögöd népe Józseffalváért.

Józseffalva iragedája eljutott minden székely faluba. Ezek a saját vérszék, akik az üdösések elől menekültek és legyárták az ősi földet, most legtek. Józseffalva bukóvonal telephelye földig égett, lakosai koldusbotra jutottak.

A romániai magyar nép asonnal felfogta vérszék nyomorúságát. A szívek összedobbantak és rögtön megmozdult a magyar közönség. A falvaszok meleg, együttérző talajra hullottak. A közös népi-lelek talajára.

Csikvármegye magyar lakossága is sok felemelő példáját mutatva a józseffalvi legettékön való segítségnyújtásnak. Önkéntesen eszelekedett a maga nyomorúságában is és szívesen, áldott a tápraállítás munkája mellé.

Különösen a magyar falu részéről látnunk egészen felemelő jóindulatot. O yant, amilyenre csak a falu képes. Minden ártalom gyökere, erőszak forrása, — a falu.

Ez a pár sor elismerés akar lenni a falunak eziránt a mély érzés és eszelekvő lelke iránt. Csikvármegyei lelkesei, amely falunak nem tartozik éppen a lemmel való értékek köze. A városok való közelségében, más behívások érvényesülésében sok hiba csúszhat a életbe. De, amikor arról van szó, hogy építeni kell, akkor annak is megindul az érdeklődés. Az alábbi adatok bizonyítéka annak, hogy a falunak külön lelke van csak érteni kell annak a léleknek a nyelvet.

A „CSIKI LAPOK“ TÁRCÁJA.

Beszámoló levél a missziós körutról.

4. Már csak néhány órával mehettem el Maramarosból. Az Arvasban gyönyörű szarpenit, vast, tele hóval, hideg az idő, de ridg hangulat uralkodik az emberokon is, az a bizonyos anélkül o'raható le az arcokról, hogy most mi lesz, nem robban-e ki ebből egy nemeseikől katasztrófa, nem tör-e ki a háború. Mindenütt emberek állnak — tanakodnak, a behívottak utaznak. Pár napi pihenőre a szatmári sárdába tértem be, ró meg mivel a lábamat a cipő feltörte, hogy meggyógyítsam. Eddig Feri barátom költözött az első állomás helyemen szerzett sebet. Szatmáron a kitűnő sebész-főorvos, az Irgalmasok kórház igazgatója küldte be, hogy a csikóim még hordoshassák szent Ferenc szerint a számár-tesztért, a testet, mert még több helyre kell mennem az evangéliumot hirdetni.

Meglát a Sallágyásgha vitt az utam. Alig lehet utazni, szinte életveszélyes a vonatra feljutni. Március hó 22-én valahogy feljutottam egyik kocsiába, kaptam is helyet, de Székelyvidon—Succunf-ben át kellett szállnom az Oradea—Váradról kiindult motorra. Teljes veszettségnek tűnt fel a szűköség megtelt két kocsi vázaielnyikére feljutnom. A lépcsőre valahogy felkapaszkodtam, bóröndöm előttem a felső lépcsőn. Voltak ott többek mások is, civilek, kik bevonultak. Sokan lemaradtak. Olmos, havas eső esett, arcomba csapott, sebaj, nehányan még az útkörön is álltak, az a fő, hogy megynak. Jobb így, mint gyalogolni. Hálát adtam a jó Istennek, hogy így is sikerült. Más misszionáriusok a pogányok között nagyobb áldásokat hoztak a hoknak, mert folyton halál veszedelmekben élnek. Az egyes

állomásokon sok utas várakozott, de bizony a legtöbbnek oment a hadya az ilyen utazástól s inkább ott maradt, néhány lelkes akarsok erőszakosan utat krt magának, igaz, k zhen lábukat taposva le, de mégis feljutott. Ilyenkor tudódik ki, liben milyen lélek lakik, sokból a durva természet kiűzők. Majdsem hét órán át így kuszultunk, mílyor Sopácsa B. reten—B. retőd-szépületen mellém áll Hadrava Nádor, a község légbuszgámu papja, hogy elkísérjen Igen—Ippre, hogy a tavaly megasztart missziós reparáljuk. A csikely számú katolikus még kezebb lett, sok bevonult, így csak napl egy beasdre szorítottam, inkább előzést-téne nek szántam ezt a pár napot Gyümölcsösöl Bolodosszony ünnepére a kuszéül szentgyónás és áldomás elvégzésére. A misszió javulást megújulást jobb napokra hagytuk, mikor mindenki ráér. Mostan írtattak a kedélyek, némelyeknek használ, csak, illetve kell a lelkiesség, a legtöbbje nem törődik azval. A kis katolikus diaspora-szörvány megérdemli a felkarolást, mert elvess, elballódik. A múltban igen elhanyagolták, csak mlóta a bátor-lelkű Hadrava p'ebános kezében van, aóta látott paplatozta napokat. A blas szörvány élető lelke, Sebess Ernőné nem lehet talpon, nagyon is sajnálja, hogy jó példájával nem járhat elől, hiába a vis malor, a betegség nagy ur, szarnok, mindenkit ágyba kénysserit és fektet.

Március hó 26 án hajnalban misszám, 1/5 órákor, 10—15 katolikus hívő összejött, hogy a vasárnap szentmiséről el ne maradjon. Istálló-lámpával jöttek a ködben, a régi keresztények hitével s buszóságával, hogy az Istenintézetlen jelen legyenek. Bizony, ezek értékelik igazán a szentmisét, mikor havonkint 1—2 szern kapnak csak, de meg is becsülik ám! Mit szóljanak asokról, kiknek mindennap vasár- és hétköznap van

alkalmuk szentmisét hallgatni, mégis elhanyagolják; istállózó, kényelemszeretéből a szórakozásért nem érnek rá. Mennyire eltérpül ezek lelke a szörványokon élő k'ahollbuzok lelke mellett! (Folyt. köv.)

Levél a dalmát-tengerpartról.

Irta Tusnádi Eitnes Gyula dr.

Ragusa, július hó. Nehéz munka után jól esik pihenni. Hajómat a királyi serege kitarozás kísérli és én szeretettel hajlékom nélt a viaba a szemledarabokat. Ép oly kedvesek a hajósnak, mint a székelyeknek a fecakék és a gólyák.

Közben Nyirő József „A madéfalvi veszedelm“ könyvét tartom. A székely primorok, primitívusok és pikáráriusok jól ismert hóal harca — ősi szabadságharcért a vért az arcomba kergette. Még most is ott szugnak füleltem madéfalvi Zöld Péter, a székelyi szókimondó Ambrus és a megalkuvást nem ismerő mindasentl Csikók harci riadó: Szabadság vagy halál!

Gondolatom szülőföldemen járnak. Mikor utasaimban más népek és fajok életét látom, mindig a Székelyföldre és a székely fajomra gondolok. Viszámom és férkésnem gazdasági és ipari viszonyait, összehasonlítást tessek a különböző népek sajátos viszonyai, szokásaik, életük és megélhetésük között. Igen sokszor nyugtalanul néztem a székely nép jövője elé.

A dalmát-tengerpartra a visszacsatolt Felvidékről jöttem. Bujártam a szilamagyar Csallóközt, az ugynevenett Kisalföldet. A meszőn a leartott buszakévé és gyönyörű kulturális tájakat. Gasdag gabona- és gyümölcsstermő vidék. Komárom, Érsekújvár, Léva,

László Dénes s. lelkész egyik vasárnapi szent beszédében a falu-lelkének ezen a nyelven szólalt meg. Ez Zsögöd népében csodás visszhangja támadt az áldozatkésznek. A legszegényebb ember is megérintette, hogy Jósseffalva kösnei fekszik hozzá. Olyan kösnei, hogy nyomorúságában a testvéri szeretet köösényével kell osztozson. És azok, akik elindultak a gyűjtés nehéz feladatát végrehozni, minden hátsban, minden nyelven szembetalálkoztak a népi együttérzés csodáit művelő hatalmával.

Bármilyen nehéz egy heti lap rászéről, hogy egyenként nyugtassa ezeket az adományokat, mégis helyet találunk. Ugy itéljük, hogy szent cselekedet fejleszteni egymás támogatásának érzését. Azt az érzést, amely ebben a népben él és amelyre mi még nagyon sokszor rászorulunk azokban a mostoha időkben, amelyet a történelmi sors olyan gyakran osztogat számunkra.

Olvaszuk ellámpással az alábbi neveket. Mindegyikben lássunk egy hősi áldozatot a közért. Lássuk az utolsó törülközőt, vagy 1 lejes adományban is az együttérzés szent útját. És becsüljük meg, építjük tovább közöttük ezt az egymást támogató érzést, amely Jósseffalvát is fel fogja építeni és amelynek az a hivatása, hogy mindenkit talpra állítsa, új életnek indítsa, aki elesik közöttük.

Gyűjtők: László Dénes s. lelkész, Bartha Gyula ifj.

Deméy Lajos	100	Lel.	N. N.	40	Lel.
Benedék Jenő	25	"	Brândușeanu Iacob	20	"
Albert Károlyné	50	"	Dr. Comes med. prim.	100	"
András Lázár	15	"	Salló Albert	100	"
László Géza	15	"	Vorzsák Károly	20	"
László Lajos	100	"	Booskor Mózesné	20	"
Róth József	30	"	György Lázárné özv.	30	"
agy Lajos	150	"	Gál J. ny. v. tszvt.	100	"
Bálint Dénes	10	"	Gál Ilonka	100	"
Vitos Pál	109	"	Gál János ifj.	80	"
Bálint Imre	10	"	Vemes Ferencné	100	"
Szabó Dénes	25	"	Balázs József	50	"
Albert Ferenc	25	"	Jakab Károlyné özv.	50	"
András Dénes	10	"	Péter Pál	10	"
Szabó Ferenc	5	"	Albert Elek	30	"
Kedves Lajos	100	"	Tóke Bálint	100	"
Széki László	10	"	Tóke Bálintné	50	"
Pál Istvánné özv.	50	"	Vassal Albert	50	"
Péter Ferenc	100	"	Vassal Albertné özv.	50	"
Benkes Benjámin	150	"	Salló Istvánné özv. mh	50	"
Völgyi Istvánné	50	"	Trnca Antal	40	"
Kulcsár Balázs	20	"	Kálló András	40	"
Raszny Dénesné özv.	20	"	Urbán Ferenc	40	"
Kuna Ilonka	50	"	Imre József	50	"
Salló Imre	100	"	Salló Endre	100	"
Nagy Sándor	100	"	Pál Kálmán	20	"
Porkoláb Lajos	20	"	Özv. Székedi Lászlóné	20	"

Összesen: 2890 Lel

Gyűjtők: Ifj. Dimény Lajos, Kozan Erzsébet.

Bartha Gyula	100	Lel.	Salló János alszégi	20	Lel.
Urbán J. né	20	"	Jakab József	20	"
László Domokos	100	"	János Lajos	9	"
Ruszly Imre	20	"	Vorzsák Domokos	10	"
B. K. József	10	"	Keresztes Károly	20	"
Tóke Imre	20	"	Keresztes István	3	"
Özv. Tamás Ignoré	25	"	Özv. Péter Antalné	20	"
Tóke Imre kömüves	50	"	Özv. Ruszly Jánosné	20	"
Kóka Mihály	10	"	Gál József	50	"
Salló Gábor Károly	10	"	Román Lina	20	"
Kana Tamás	10	"	Gál Ferenc	10	"
Tóke László	20	"	Salló Dénes	10	"
Péter Elek	10	"	Kozán Domokos	10	"
Péter István időse	15	"	Özv. Serbán Dénesné	25	"
Blénassy József	20	"	Silló Gyula	10	"
Pál Lajos	15	"	Salló József Jánosé	10	"
Szabó István	10	"	Kasos József	20	"
Salló Lukács	15	"	Özv. Salló Jánosé	10	"
Péter Lajos	20	"	Salló László Károly	30	"
Özv. Rácz Jánosné	10	"	Keresztes Bálint	20	"
Vassal Ferenc alszégi	15	"	Keresztes Fándor	20	"
Gál Lukács	15	"	Salló István Károly	10	"
Péter József	10	"	Antal Brigita	80	"
Péter Imre	50	"	Özv. László Imréné	100	"
Jakab András	10	"	Dóczy Domokos	9	"
Konosag Mihály	5	"	Özv. Jakab Andrásné	5	"
Gál Béla	10	"	Scholarie Constantin	50	"
Salló András	5	"	Salló Mózes	2	"
Ruszly Károly	50	"	Román Balázs	2	"
Kozan Erzsébet	20	"	Szabó Balázs	5	"
Vorzsák Béla ifj.	10	"	Szabó Ignác	5	"
Vassal Imre	25	"			

Összesen: 1330 Lel

Gyűjtők: Kosolák István, Vorzsák Lajos.

Tóke Dénes	50	Lel.	Jónas Imre	50	Lel.
Özv. Ferenc Mózesné	100	"	Vorzsák Imre	20	"
Nagy Imre	500	"	Lajos Bálint	20	"
Bálint Mihály	100	"	Salló Ferenc	15	"
Tóke Tamás	50	"	Vassal Ferenc ifj.	5	"
Sugár Dénes	5	"	Vassal András	10	"
Salló József	20	"	Mihálykó József	20	"
Vorzsák István	10	"	Jónas István	15	"
Béba András	20	"	Mihálykó János	20	"
Román A. ifj. és id.	100	"	Péter Gyula felszégi	50	"
Román Vendel	20	"	Salló Alajos	100	"
Szabó András	50	"	Nagy Béla	30	"
Nagy Antal	20	"	Rabolt Béla	20	"
Román János	20	"	Özv. Fogolyán L.-né	100	"
Tóke Elek	15	"	Szabó János	20	"
Péter András	20	"	Oniszer Bálint	10	"
Keresztes Imre	20	"	Péter Domokos	10	"
Tóke István ifj.	50	"	Serbán Károly	10	"
Tóke Antal	20	"	László István	10	"
Tóke Balásné özv.	10	"	Tullit István	20	"
Vorzsák Béla időse	30	"	Gál Terésia	10	"
Vorzsák János	50	"	Bardos Anna	100	"
Péter Bertalané	30	"	Silló Gábor	20	"
Ferencz Agoston	10	"			

Összesen: 2005 Lel

Adott tárgyak: Péter Sándor 500 drb. tégla. Nagy G. József 2 drb. asztal, 2 szék. Nagy G. Józsefné 2 szék. özv. Kuna Albertné 1 lepedő. Szabó Albertné, Kóka Gáborné, Salló Gáborné felszeg, Salló Józsefné felszeg, Román Jánosné, Czifra Györgyné, Selyem Andrásné, Salló Istvánné felszeg, Kóka Gyuláné, Salló Lászlóné id., Salló Lászlóné ifj., Gál Istvánné Vár-noon 1-1 törülköző kendő. Gál Lajosné, Salló Gáborné alszeg, özv. Bocskor Mózesné, Gál Ilonka 2-2 drb. törülköző kendő. Tóke Balásné özv. ruhanemű Albert Mária fehérnemű, imakönyv. párna, lábos. Tóke Istvánné id. 1 imakönyv. Konosag Márton fél véka ross. Máthé Vitos fél véka ross. Péter Ferenc felszeg 1 véka ross. Gál Elek fél véka árpa. Blénassy Józsefné 1 imakönyv. Albert Gáborné 1 edény törülk. Szabó Imrunka 2 m. hási vászon. Szabó Károlyné 1 pohár törülk. 1 törülköző kendő. Salló Mózesné ifj. 1 szalvéta. özv. Gábor Jánosné 1 téli kabát, 1 törülköző, 1 szék. Csüdör Ferencné 2 párna haj. Bálint Imréné 1 szék.

K Ö Z G A Z D A S Á G .

Mostani gazdasági dolgok.

Mostan kezdődik az új gazdasági év. Ha jövőre jó termést akarunk, már most vegyük számba hová mit vetünk és talajainkat is szerint készítsük elő. Egy pillanattal se felejtsük el, hogy a jó termés legfontosabb előfeltétele a szabályos talajművelés.

Egyik munka segít a másiknak is, ha rendszer időben van végezve, a rossz elvégzett munka árt az utána következőknek is.

A tarlókat aratás után szonnal szántunk fel, a késői tarlószántás nehezebb is, célját sem éri el tökéletesen, nem less idő a tél előtti két szántásra. Korai tarlószántás nélkül a minden évben való vetés súlyos károkat szenved. Galas, gyomos, gyengébb lesz termésünk.

De nemcsak kint a szántón, de bent a kertekben is, mihely valamely növényt levettünk, vagy gyümölcsöt leszedtünk, szonnal a talajt ásuk fel, a gyomokat takarítsuk össze, a fákra le hullott galyakat, leveleket szedjük össze és égetjük el, hogy a kártevő rovarok tanyáit ezzel is pusztítsuk. A mostani munkák a jövő tavaszt nem csak megkönnyítik, de hasznosabbá is teszik. Egy pillanattal se tőrjünk kertijszünkben rendtelenséget.

Van a gardának l'entor egy másik munkája is. Terményeinek mennyiségét és minőségét ceruzát tartva keményen vegye számba. Ne elégedjék meg csak a kalangyák és a szektor szénák számba vételével, de igyekezzenek súly szerint is tudni, hogy mennyije van, mert csak így végezhet rendszer beosztást a felhasználásban.

Ne feledkezünk meg a jövő évi jó vetőmagvak biztosításáról, aminek szintén most van az ideje nem akör, amikor a vetés ideje szorogtat.

Séta mezőinken.

Sokra tanít a mező, csak figyeljük. Eser meg eser kisebb nagyobb parcella sorban, békében huadónak meg egymás mellett, valamennyien bevetve, gondosva

annak rendje és módja szerint. Nem parancs-eróra, hanem jól felfogott saját érdekéből munkálja gazdaságot, mindenikét. Itt nem igen van restacsa, holott a munka kemény, sokszor emberfeletti. Bízalom keltő, hogy a földművelést, nem kell félteni, csak ne legyen akadályosva, elvégni ő a saját munkáját. Milyen szép volna, ha a telekösnyvek is, ily szép rendben volna, minden darab annak a neve után állana, aki azt munkálta, aki annak tevélegesen tulajdonosa.

Eivétve akad egy-egy elhagyott, paragon álló föld is. Ha utána tudakozódunk, hamar megtudjuk, pör alatt áll, örök átok van rajta, ezért nincs művelve.

Határaink évről-évre szobek, ami a gazdasági kultúra haladását jelenti.

Nem igen látjuk azt a sok csipkét, vad repcét és a gyomok különféle nemeit. Ha azonban szigorúan csak szempontból vizsgálódnak, lehetetlen fel ne tűnjön, hogy aránylag sok a gabonavetés ezek között főleg az ősi. Érthető, ez a fő kenyér magvunk a rozs és a búza.

Ürsemanti szabályaink azt mondják, hogy a szántó-föld kibaszálása akkor helyes, ha egynegyed része ősi, egynegyed része tavaszi gabonával, egynegyed része takarmány növényvel, egynegyede pedig trépaszal van bevetve. Tekintettel arra, hogy nálunk a tél és őrdei kaszálók aránylag elég terjedelműek, elfogadható, ha a takarmány növények mészkeltebb helyet foglalnak el, azonban a kaszások, pityóka és répa kiterjedtebb termelést kíván.

Tagadhatatlan, hogy e téren is van haladás, de a kelő mértéktől még messze vagyunk.

Ne feledjük el, hogy az ugorok megszüntetésével a nyári takarmányozás inkább szükségessé vált, így több takarmányra van szükség mint régen. De ez nem baj, mert az ugor alól felszabadult területet sokkal több ápanyago: nyújtanak, mint az a burján, amit állataink nyáron le szoktak legelni.

Hogy földjeink évről-évre teremjenek, a trágyán kívül nagy szerepe van a termelendő növények megválasztásának és azok egymásután mikénti következtetésnek. Kalászosat ne kevesen kalászos, hanem azok a kaszásokkal és takarmány növényekkel váltakozzanak. Ha erre vigyázunk, évtizedeken át trágya nélkül is úgy a hogy boldogulhatunk. Nem tartózkodva ide hátra, 32 esztendőn keresztül nem kaptak trágyát földelm, mert a pénzbeli trágyázás oly sokba került volna, hogy a föld maga sem érte meg, így csak a növények megválasztásával, a vetési sorrenddel segítettém magamoa és eddig letennek bálá minden évben elég jól sikerült, pedig föld-ím közfelfogás szerint Szentmárton legrosszabb határterésében fekszenek.

Szöke Mihály.

21-1939. szám.

Árlejtési hirdetmény.

A csikrákói közbirtokosság igazgatósága székelyháza felépítésére 1939 évi augusztus hó 21-én délután 4 órára árlejtést hirdet.

Rajzok, költéságyvetés és az általános feltételek az előjárásról minden nap d. e. 8-1 óráig megtekinthetők.

A munka összege kb. 200.000 lej, mely összegnek 5% a készpénzben vagy értékpapírban letendő.

A nárt írásbeli ajánlatok a fenti időpontig adandók be.

Racul—Csikrákos, 1939. évi augusztus hó 3-án.

Igazgatóság.

ELVESZETT a múlt szombaton a csikszerecsi állomáson egy sötétbarna színű BOTERNYÓ. A becsülettel megtalálót közzük, hogy illő jutalom ellenében adja be a Vákár-boltba.

Egy butorosott szoba kiadó. Cim a kiadóhivatásban.

Ipolyvár, eleven ipari és kereskedelmi gócpontok. E kis vidéknek 3 millió mm. búza kivitele van.

Egyik napról a másikra Dalmáciába és Montenegróba átmenni, egészen eltűnt képet nyújt. Napokon át termékenyen csupasz sziklák között viti a hajóm. Közben sürdül küsszállunk és számos kirándulást tettünk a székelyföld belsejébe. Spalato (Split), Szoboniko (Sibenik), Ragusa (Dubrovnik), Cetinje, Montenegró volt székhelye, Budva, Cattaro (Kotor), Arba (Rab) történelmi helyek, tele 1500—2000 éves emlékekkel, templomokkal, királyi kastélyokkal és vármegyékkel, melyek, a romaiak és Diokletyán császár dicsőségét hirdetik.

Nagy érdeklődéssel vizsgáltam e balkáni népek életét. A tengerpart mellett lakók kevés és könnyű munkával megkeresik kenyérüket. Nyáron a fürdők és általában a halászat biztosítják a kenyérüket. A szárazföld belseje felé azonban bízhatatlan nehéz külsővel folytat az ember a legszárazabb kenyérért — a legszárazabb földön. Erdő, mező nincsen, csak csupasz, terméketlen szikla. A sziklás hegyoldalakat lépcsőzetesen megüjtik a sziklákól és kerti vetemények. A gabona termelésére is alkalmassá tessik. 2—3 méter széles területű, egészen kicsiny nyíl-földek váltakoznak, oszenézz gabonával, melyet kévéként, szamarak hátán hordanak le a magas sziklákól és kősi cséppel, egészen kezdetleges módon csépelnek ki. Egy-egy hástartás alig nyert egy pár véka; sziklány gabonát évenként. A kerti veteményt is a sziklák közé vajt parányi kis nyíl-földeken termelik és szamarak hátán szállítják haza vagy a piacra. Ha ilyen a közelben van. Mivel csak itt-ott egész apró bokrakat lehet találni, azoknak gyökereit ásák ki és egész kis tőlekeken, maroknyi gyökert, 1/2—2 kiló súlyban árulnak

Sebeniko placán, ami a székely ember előtt komolytalannak tűnik fel.

A férfiak a nehéz munka javát az asszonyokra hárítják, akik az élegtelen táplálkozás miatt hamar megöregednek és elvirágosznak. Egy pár sovány juhot és lit-ott egy-két kis fekete tehenet tartanak, melyek hitetlenül sevány takarmányon tengődnek. Amerre a szem ellát, mindenütt csupa kő és kőzenger.

A dalmát nők csaknem olyan hárszítottes fehérneműt és ruhát (pruzzi) viselnek mint a székely nők. Ha három ilyen dalmát nő: letennék Karcsfalva piacára, fejtevéreim nehezen tudnék fellismeri, hogy azok nem székelyek székelyek. Arcuk és megjelenésük a műveltebb faj jellegét viselik magukon.

A montenegrói férfiak harisnyapantóban járnak, mint a székelyek. Egy kirándulásom alkalmával motoros hejőmon hennavittem falujába egy napparított, szép szőlő montenegróit, aki fekete sekében és bokáig érő fekete harisnyában volt. Rádásul még kötött mellényt is viselt. A hőmérő arányában 87 C.-t, napon vagy 50 fokot mutatott. Az én hadviselt barátom csak mosolygott, mikor a rettenetes hőségben hogyléte iránt érdeklődtem. Nem volt tulságos melege. Ugy látszik, azt tartja, amit a csiki őrmény: „Szent György napjától Szent Mihályig a bundát ne hagy el, azután lassad!”

A montenegróiak nagyon panaszkodnak is az elvisehetően nehéz élet miatt. A talaj terméketlenségével szemben kifejtett nehéz és ádás küzdelem és az élelmenés fogyatékosága ugyancsak próbára teszi azt a létfenntartásért elszántan dolgozó embert. Kanak dacára a dalmát, a montenegrói, a bosnyák, a hercegovinai és egyéb balkán-népek nemcsak fonamaradtak,

de rohamosan szaporodnak. Amerre az ember jár, mindenütt gyermekesereg fogadja. Ezelőtt mintegy 28 évvel kösöttem Nikita montenegrói királynak egy gyönyörű versét a Csiki Lapokban, melyben az emberi boldogságot fejtegetve rámutat székely népének megelégedettségére és boldogságára. Magyaragorói bassélve pedig ezzel fejezi be versét: „Elégedett, boldog királyt nem ismer ám, csak a monda!”

A józan életfelfogású ember nem is irigyil ma már a királyokat, sőt a milliomosokat sem, mert ezek könnyen lehetnek boldogtalanok, míg a szegény ember jó egészséggel mellett boldog, talán a világ legboldogabb embere lehet. A király és a milliomos sem eszik jobb tojást, tejet, turót vagy szarvost és nem iszik jobb forrásvizet, mint a csiki székely. Ha valakinek több pénze van, az még nem jelenti a jobb életet. Az angol munkás sokkal többet keres, mint a székely, de ott más a pénznek az értéke. Mikor Londonban egy csikrét nyolc magyar pengőért kínáltak nekem, ugyanakkor azt a csikrét Budapestben egy pengő tíz filléért vehettem volna meg. A dollár vásárló ereje is budapesti viszonylatban legfeljebb egy pengő és így tovább.

Figyelembe kell vennünk azt is, hogy a nyugati államokban az ipari munkások milliói hosszú időközön át teljesen munkanélküli vannak és a sovány államségélyből tengődnek. Az ipari munkás nem tudja igényelt úgy lennállítani, mint a kevésbé igényes földművelő, akinél a legszükségesebb élelmiszert mindig kiterül a hástartásból.

Ha most összehasonlítást tessék a most említett népek és a székely nép gazdasági viszonyait között, nagy megnyugvással állapíthatom meg, hogy a Székelyföld gazdasági művelődése, gazdag erdőségei, buja kaszálól, réttel, elsőrendű legelői és jó gabona- és gyű-

Gyergyói élet

Engedélyezték az Erdélyi Múzeum Egyesületnek gyergyószentmiklósi vándorgyűlését.

Dr. Mikó Imre, a Magyar Népközlönyök bukaresti titkára értesítette Dr. Kántor Lajos tanárt, az E. M. E. titkárát, hogy július hó 26-án elért Buzau és Negulescu állambiztonsági vezérigazgatóknál, a vándorgyűlés engedélyének megadása tárgyában.

As állambiztonsági hivatal 51190. szám alatt kiadta az engedélyt, melyről értesítette vármegyénk Prefekturáját is. As igen népesnek ígérkező vándorgyűlés megtartásának most tehát nincsen semmi akadály.

A rendező bizottság, Vákár József örövény kath. plébános, pápai kamarás elnöklété és Dr. Csiby Andor titkár szervezködése mellett mindent elkövet, hogy a vándorgyűlés az E. M. E. tudományos hírnevének mindenben megfeleljen. Augusztus 27-én (vasárnap) este éppen esérik az előkelő vendégek tiszteletére „Székely ballada est”-et is rendez, mely valószínűleg irodalmi művön fog állni.

A vándorgyűlés meghívói legközelebb már szét is fognak küldeni.

A rendező bizottság már most felkéri mindazokat, akik meghívóra igényt tartanak, hogy pontos címüket a rendező bizottság irodájába, Karácsony Antal címére, Gheorgheni, Str. R. g. Ferdinand 18. szám alá bejelenteni sziveskedjenek.

A tudomány ünnepe.

As Erdélyi Múzeum Egyesület gyergyószentmiklósi vándorgyűlése folyó hó 27—29-ig.

A. E. M. E. folyó hó 27—29-ig Gyergyószentmiklóson tartja meg ez idej vándorgyűlését. A tudomány ünnepét. Ünnepe annak a tudományak, mely nem ismer országhatárokat, fajt, vagy vallási különbséget, gazdasági eltéréseket, hanem csak a kultúrát.

Mint már jelentettük az E. M. E. meghívásunkat elfogadta s most városunk közönsége örömmel várja az E. M. E. kiküldöttjeit, előadóit az érdeklődő és az előkelő vendégeket.

Tekintettel arra, hogy az elszállásolásokra a jelentkezések megkezdődtek, kérjük mindazokat a vendégeket, akik ingyenes elszállásolásokra igényt tartanak, hogy ebbeli szándékukat legkésőbb folyó hó 20-ig a rendezőbizottság központi irodájának, Gyergyószentmiklós—Gheorgheni, Jud. Ciuc, Str. R. g. Ferdinand Nr. 18. Karácsony Antal ur címére bejelenteni sziveskedjenek. A jelentkezésnél közölni kell: az életkort, társadalmi állapotát, az érkezés pontos idejét, esetleges kívánságokat és hogy kivel együtt érkezik az illető.

As érkezés az erre kijelölt éttermekben, mérsékelt árak mellett lesz megoldva.

A vándorgyűlés befejezése után augusztus 30-án, kirándulások lesznek.

Minden felvilágosításért válaszbélyeg küldése ellenében kérjük a rendezőbizottság központi irodájához fordulni.

Kedves Székely Testvérünk!

Amint napi lapjainkból értesült, az Erdélyi Múzeum Egyesület es évi vándorgyűlését aug. hó 27, 28, és 29. napjain városunkban fogja megrendezni.

A helyi rendezőbizottság úgy véli, hogy ez a vándorgyűlés, amelyen tudományos életünk legkiválóbb képviselői fognak résztvenni, el nem mulasztható alkalmat szolgáltat arra, hogy egy kiállítás keretében mutassuk be Gyergyó vidékének háziipari és népművészeti alkotásait, amelyek bizonyosságot szolgáltatnának ennek a küzdelmes életet élő népnek szorgalmáról, leleményességéről és őszerejű művészi értékéről.

Kiállítás anyagához tartoznak:

1. Régi székely népies díszítésű festett, vagy faragott butorok, házi esaközök, szerszámok, edények, vagy népművészeti értékkel bíró újabb hasonló nemű készítmények.

2. A régi székely népviselet még megőrzött ruhadarabjai: férfi, nő, felnőtt, serdülő ifjú és gyermek ruházata a múltban és a jelenben, ha szemléletes szemponthoz értéket képvisel.

3. Szövő-fonó háziipari összes termékei a legrégebb emlékektől napjainkig, melyek együttesen hű képét adnak, hogy szorgalmas asszonyaink mi mindent tudnak előállítani az ősi oszlovtán: gyapjuból, kenderből, lenből és gyapottból.

E felsoroltakon kívül kiállítható és kiállítandó minden, amit a székely őserő és művészi érzék hozott létre.

A kiállítási anyag legkésőbb folyó évi augusztus hó 20-ig a gyergyószentmiklósi román központi elemi iskola helyiségében a kiállítást rendező bizottságnak adandó át.

Fentiek előrebocsátása után felkérjük Kedves Székely Testvérünket, hogy községében sziveskedjék megfelelő munkatársaival együtt fenti kiállítás ügyét kezébe venni, a kiállítandó anyagok összegyűjtését beszervezni és azt a fenti határidőig a rendezőbizottságnak átadni.

Mig itt vagyok veled...

As évek lomha, szürke fellegek,
A hajnakra ezüstport hintenek.

A nap furcsa, mint a gyermek-mese,
Van benne illat, mámor és sene.

As órák, mint a vándormadarak,
Hol öröm, hol bánat, ami itt marad.

A percek hulló őszi levelek...
...Becsülj meg, amig itt vagyok veled.

H I R E K .

— Vendégeknyvet kell tartanak a villatulajdonosok. A kormány rendelete értelmében az összes villatulajdonosok, akik villájukban vendégeket fogadnak be, olyan vendégeknyvet kell tartaniuk a jövőben, mint a szállótulajdonosok.

Csikócsenyő.

Írta s a kath. nagygyűlésen elszavaltta:
FÖLDES ZOLTÁN.

Somlyó! Mi vagy te: álom vagy valóság?
Olyan szép vagy te, oly tökéletes!
Te szépebb vagy, angyalarcu jóság.
A lelkem mindig csak feléd repes.
Ha szenvedés vagy élethajszu új,
szivem reménytelen, —

Fölém hajolnak Somlyó és a Szűz, —
s az Ur van énvelem...
És szent kenettel jönnek angyalok...

Ó, Somlyó, Somlyó! Én tiéd vagyok!

Álom légy, Somlyó, vagy pazar valóság,
Fiadnak egyképp szép, valódi juss...
Te iltetél már kis szivembe rózsát:
A lelkem székely és katolikus!
Middőn a drága Szűzhöz eljövök,
lobogva gondolom:

Be jó, hogy őrt áll annyi szív fölött
e két fehér torony!...

Ké népek Isten mást mit adhatott?...
Hűség Somlyó! Én tiéd vagyok!

Somlyó, te kedves! Én gyönyörűségem!
Kegyelmed minden fájtát orvosol;
Anyás arc hiv meg Isten — földön s égen,
Régóta ismert, jóságos mosoly
Anyánk meghallja, áldott trónuson,
keserved és bajod,
És enyhet áraszt Ó én Jánosom
a sebre, mely sajog.

ROVATVEZETŐ: CSIBY LAJOS

— Tűszoltó majális. Tűszoltóink, az évenkénti szokásos líra májálisukat folyó hó 6-án vasárnap rendezték meg az Ipartestület kerthelyiségében. Habár hátrahagyott körülmények parancsolják a szerényebb körülmények között való mozgást, városunk minden egyes polgára bizonyára tudni fogja kötelességét derék, minden elismerését megérdemlő tűszoltóinkkal szemben.

— A minisztérium boosátja ki a műkedvelő színtársulatok előadás-engedélyét. A műkedvelő színtársulatok közelről érdeklő rendelkezés érkeztet a város kulturális ügyosztályához. Mint ismeretes, addig az volt az eljárás, hogy a műkedvelő előadások rendezése az engedély elnyerése céljából legalább 15 nappal az előadás megtartása előtt kérvénnyel fordult az erdélyi színházi felügyelőséghez, amely döntött az engedély megadásáról. A most érkezett rendelkezés egyenesen intézkedett, hogy bár az engedély iránti kérvényeket és a szükséges mellékleteket, mint például könyv, s. b. szentül is Kolozsváron kell beadni, az engedélyt azonban nem a színházi felügyelőség adja meg, hanem az iratok véleményezése után, a kultuszminisztériumban működő színházi ügyi igazgatóság boosátja ki. A rendelet kimondja, hogy a minisztérium ellenőrző szervei azonnal betöltésnek olyan műkedvelő színelőadásokat, amelyek engedély nélkül folynak.

— Tartalékos tisztek figyelmébe. A nagyveszér tudomására hozza az összes tartalékos tiszteknél, hogy mindazok, kiknek katonai helyesítik nincs teljesen tisztázva, vagy nem tudják pontosan, hogy melyik katonai egységhez tartoznak vagy akik az 1939—40. évre több katonai egységtől kaptak behívóparancsot, forduljanak felvilágosításért egyenesen a hadügyminisztériumhoz. A pontos cím: Miniszteri Aparatit N. 10.000.000, Direcția Personalu ul, Birou 6. Oficiul de rezervă. A polgári hatóságok és magánvállalatok kötelesség megvizsgálni azon tisztviselőik katonai helyesítet, akik tartalékos tisztek és akiknek katonai helyesítet nincs tisztázva, utasítaniuk kell őket annak elintézésére. Azokat a tartalékos tiszteket, akik a jövőben nem fogják tudni, hogy melyik katonai egységhez tartoznak, hadbírósság alá fogják állítani.

— „Erdély”. Szép köntösben, újjászervezett formában, gazdag és változatos tartalommal jelent meg az „Erdély” című haviismeretadó folyóirat, az erdélyi Kárpátgyűlés hivatalos értesítője is. A folyóirat gyönyörű bevezető cikket „Emlenék lássatok” címen Nyíró József írta. Érdekes cikkek, riportok, tanulmányok, turistaközlönyek és beszámolók váltakoznak az izlősen és elegánsan szerkesztett és gazdag képanyaggal díszített folyóiratban, melynek minden sora azt a szépséget és hangulatos árasztja, amit Nyíró József így fejez ki: „A természet, a mi örök jótéteményünk és lelkünknek is asztala, amely egyaránt megterítve vár mindenkik és nem nyujt senkinek se kevesebbet önmagából, mert be kell teljesítenie az örök Isteni törvényt — értünk is még akkor is, ha méltatlanok vagyunk rá”. A folyóirat szerkesztése Bogdan István és Dávid István szerető, gondos munkáját dicséri.

Szerkesztői üzenetek.

Többeknek. A „Kék Nefelejta” Dalirodalmi Társaság, mely még 1938-ban alakult meg s asóta is sok szép dal- és nótákkal tette ismertté egyesülete hírnevét, legutóbb az „Erdélyi Magyar Dalirodalmi Társaság” nevet vette fel. — Felvételek ügyében Molnár János zeneszerzőnk nyujt felvilágosítást, aki nemcsak helyi munkatársa az egyesületnek, hanem Gyergyószentmiklós teljes megbízott is.

művészmű földjén a népek föltétlenül biztonítják a tisztességes megélhetést. Nem szükséges ehhez más, mint öcs, egységes vezetés és józan kitartó munka.

Ugy a székelység fennmaradásához, mint a gazdaság felváltásához gyermekéldás kell, mely a faj fennmaradását biztonítja és a munkaerőt szolgáltatja. As a faj, melynél családonként átlag legalább három gyermek nem születik, kivészésre van ítélve. Ma a nagy nyugati nemzetek nemzetek is állampolgárságot tettek a fajfenntartást és a népsaporodást. A székely népet is öntudatosra kell tenni, hogy fennmaradását és fejlődését évenkéntre biztonítja.

Nem elég csupán az öntudatosságot tenni, hanem az ugynevezett önellátást kell célul kitűzni, amelyet ma a nagy nemzetek a legfontosabb államérdéknek tekintenek. A székelynek az ipart és a kereskedelmet is a maga emberével és intézményeivel kell ellátnia, hogy a Székelyföld értékes javait maga hasznosítsa és jövedelmét a maga javára tőkésítse. Ebben az irányban a székelység jelenleg vezeteli cölntudatos és eléggé nem helyesíthető munkát fejtenek ki, melyet ha a székelyek megértenek és öntudatosan támogatnak, a székely cépre hamarosan jobb jövő fog virradni. Emellett az öntudatos gazdasági munka a népet megeddi és acélössz teszi a fajl küzdelemben.

Mikor Sebenikóban a Szent Ferencrendiek ősi templomában különböző nyelvű és fajú népekkel együtt halgattuk a szentmisét, elgondoltam, hogy a katolikus vallás szász és szármillió emberet békéségesen egy fedél alá hoz, de kint a népek ádás küzdelemben állanak egymással szemben, amelyből csak az a nép marad fenn és fejlődik tovább, mely a gazdasági harcot állja és fajl öntudatát megőrzi és megvédi.

Hol várnak ránk e fénylő csillagok,
Jóságos Somlyó, im, tiéd vagyok.

A kis székelynek titkos álma hol jár?
Boldog, ha egyszer indulóba' van...
Üdözlör még az agg is elbörtökél.
Csak így, — csak akkor hal meg boldogan.
Zászlók alatt a lelkes szív lobog,

...a meennyet érve fel...

Dicséri fenn a „szép Lillomot”,

...s a menny is énekel...

Ó szentek, ősök! Ránk ragyogjatok...

Népem Somlyója, csak tiéd vagyok!

As egyház lelke adta ezt a szöveget,

As Istenművészen itten remekelt.

As Ur festett a földre égi képet,

S a mátká — Róma — arra rálehelte...

Avagy, ha nem kép, égi költemény;

...a meennyből egy darab.

Vagy legszebb sujtás Isten iltőnyén,

...mely egykor itt maradt.

Mert szent Fölsege itten laktakott...

Szépséges Somlyó! Én tiéd vagyok.

Felleges Somlyó, Isten költeménye!

Csedás remekítés, Istenöltözet!

Székely szívünknek vágya és reménye, —

E földön minden csak feléd veset.

A nyírfaerdő lombja szöpeket

...susog — bárhol — nekünk,*)

Más tőjat ennél jobban, aszékelyek,

...nem is szerethetünk.

...Csak érted éljek s itt legyek halott!...

Én mindörökké csak tiéd vagyok!

*) A somlyói szent hagyott nyírfaerdő beritja.

KÜLÖNFÉLÉK.

Szekely életrevalóság.

Szekely szekér áll az uton. A lovak dühösen csapkodnak farkukkal a nagy melegben rajzó legyek után. A szekéren barisnyás atyafi ül. Sodrott cigaretta egy lóg le felől sjaáról, mintha oda volna róva. Éppen arra készül, hogy rágyújtson. Elővenni a gyufadobot, szál gyufát vessz elő, majd elő kerül a lóblésből a bicaka is. Az atyafi megmértékkel pontosan a gyufaszálat, majd egy mestert vágással egy nyest kettő, hogy a végén levő gyújtó matéria szépen megmarad a gyufa mindkét felén. Astan nyugodtan elteszi az egyik felét, míg a másikkal rágyújt.

Végül nézem a művet, majd megcsókolom az atyafit, hogy hová való. Az öreg előbb elpakolja a gyufa szerkesztőt, majd bizalmatlanul néz végig. Nem tartanék neki sehogy sem a kérdés. Hába, annyigyanus ember jó-menyon manapság. Azt sem tudja a szekény szekely, hogy milyen guyában rejtek a fiának, csandór vagy más hasonló szerzet. Meg is értem a bizalmatlanságot, hiszen honnan is tudna, honnan is gondolna a jámbor dősfelvi atyáfi, hogy az érdeklődés ezáltal nem fiának természetű.

Pedig nem az. Csupán a találékonyosság volt az, ami feltöltötte a figyelmet. Szem a találékonyosság, a szekely embernek az az életrevalósága az, amire felszarkarj hívat mi is a közügyemet.

— „Gyergyói Élet” rovatomkat mai számunktól kezdve Csiby Lajos rovatvezető megnevezésével hozzuk. Csiby Lajos író két asztendője veseti immár „Gyergyói Élet” címen a Csikilapok gyergyóidei olvasókörtségének szánt oldalát s a mind-ma politikától mentes, kizárólagosan irodalmi és kulturumtársaság, amit ezen idő alatt lapunk hasábjain kifejtett, megkövetelt, hogy a rovatvezető neve a rovat élén ott szerepeljen. Gyergyói olvasóink bizonyára legnagyobb meglepéssel vesnek tudomást arról, hogy az, aki két asztendője keresettel olyan szerényen szolgálta érdekeit, lapunk szerkesztőségének határozata folytán ily módon a nagy nyilvánosság elő lép.

— Athelyesés. Zakariás Gyula cikkestmártoni erdőmérnököt főöttes hatósága a regáli Fallicsiba helyezte át.

— Mihai nagyvajda a haditengerészet hadnagya lesz. Ósisége a király legmagasabb határozatára Mihai nagyvajdát augusztus 15-én, a tengerészet napján, ugyancsak kadnagy rangban, a haditengerészetben helyezik át. A trónörökös, mint ismeretes, eddig a sinaiai hegyivadásoknál teljesített szolgálót.

— A csiki nyarutó teljes szépségében kivirult. R. gyogyó meleg napok vannak s az idővelődő idegen elragadtatással élvezi az esztől hűvös szellőt, amit a síkföldi nagyvárosok napról álzott kötömbjei eszárnak előle. Nekünk pedig ezen a gyönyörű szép csik nyarutón eszünkbe jutnak a régi nyarak, amikor a természet minden áldását olyan nyugodtan élvezhetők a csiki ember eszeken az istenáldotta hegyeken. Eper, málna, szeder,ogyoró s a jobbnál-jobb gombák eszefele faja bőven ontotta a téplálatot, a csmeget minden emberfiának. Ebben az évben mintha tökéletesen kimaradt volna minden istenáldás. Gombát sőt lehet látni, eper, málna volna bővíben, do azt sárjak a népek, hogy nem szabad eszédni. Aki pedig eszéd, attól elkobozsák. Az erdei gyümölcs a legparább isteni adomány, amiből bizony sok garas befolyt nyaranta a szekely ember konyhájára. Most a nyomoru viszonyok mellé még es a kevéske jövedelem is kimaradt. Egyre vekonypenzűbbek lesznek s ma-holnap az összes természetel kincselnek paradicsomi tiltott gyümölcsként fognak élész táruini, aminek bünbeesés vétség nélkül nyuini sem szabad.

— Tájékoztató. A nyilvánossági joggal működő szekelyudvarhelyi román kat. fiu-téglimásitúr 1939—40. tanevi beiratkozásai. Beiratkozás: az istenidő I. osztályos, valamint a hatadé és ismétő II—VIII. osztályos tanúik beiratkozása augusztus hó 25-én kezdődik és 31-ig beárósig tart. Felvételi vizsgák: Az I és V. osztályos felvételi vizsgára becsásás iránti kereséket augusztus hó 25—31 ig kell beadni. Az I. és V. oszt. felvételi vizsgák szeptember 1—3-ig lesznek; az eszébli díja 100 lej, utóttia 200 lej. A javító vizsgák szintén szeptember hó 1—3-ig lesznek; tantárgyakent 100 lej vizsgadíj fizetendő. Szeptember 4—6-ig iratkozhatnak be a felvételi és javító vizsgákon áment vagy ismétlére utasított tanúik. A fizetendő díjak: beiratási díj 680 lej. Tan-és iskolafelnevelési díj az I. osztályban 2000 lej, a II—VIII. osztályban 3490 lej, amely összesen fűtő meldeu osztályban 300 lej tülfa dragságtól pódíj fizetendő. E díjak alól eszégénysoru tanúik bizonyos mértékben le részesülhetnek, ha eszégénységi bizonyítványai ellátott férésüket a beiratkozákor vagy legkésőbb szeptember 15-ig beadták az igazgatósághoz. — Szeptember hó 8-án lesz a tanévnyitó ünnepély és szeptember 9-én kezdődik a tanítás.

— A Cfr. új valutaárfolyamai. Augusztus 1-én léptek életbe a Cfr. új valutaárfolyamai, melyek a következők: egy/oml font 724 lej, holland forint 80 13 drachma 1.70, dinár 3 20. márká 43.37, belga 25.61, belga frank 5.12, pengő 28 35, dán korona 31.58, finn márká 3 10, esztudó 6 37, török font 120 27, angol font 706 39, peseta 20 29. líra 7.35, norvég korona 35 50, francia frank 4 04, cseh korona 5 01. s'oty 28.63, léva 1 76, eszt korona 37.67, svéd korona 36 37, palesztinai font 707.11, aranydollár 251.44, svájci frank 33.98.

— Megverték. Vacaru Ioan köste-eki gasdát eszméletlen állapotban találták meg az ut mentén. Ismeretlen tettesek leütötték és ott hagyták. A beindított nyomozás még nem találta meg az embertelen tetteseket.

— Dr. FEJÉR ÉMANUEL FOGORVOS Cskiszereében fogászati rendelőjét áthelyezte Strada Stefan cel Mare 21. szám alá, a törvényszéken alul, Sz. Csah István házába. 1—4

— Helyi mészárosok panasza. Cskiszereében az első osztályú marhahúst 24. másodosztályú: 18. borjut 34, sertésé 36, sertésbarkaj: 40. szarvasosonát 42 és olvasított eszt 46 lejben max máltá az előjáróság. A város mészárosai panasz, panaszra halmoznak, hogy semmi körülmények között sem tudnak kijönni a maximális árakkal. Azt hangostatják, hogy a vágni való marha kilójáért elősúlyban 21 lej fizetnek. Szopóborjáért 1800—2500 lej kárnek a gasdik. De nem is lehet marhát kapni. A teljes erővel dühöng az előjáróság körülmények közöttben leromlottak a hasítottkörmő jószágok. Hísvott sertést például — érvelnek egyöntetűen — nem lehet kapni a vármegyében. A szomszédos megyékből szerik be a vágni való sertéseket s közepesen kilójáért állatok kilójáért elősúlyban 30—32 lej fizetnek. A polgármesteri hivatal még nem döntött a mészárosok panasz tárgyában.

— Görögkeleti templomot építenek Tusnádfürdőn. Serban Mihail, fő dntvélésügyi alminiszter a Szekelyföld elmagyarosodott románjai részére Tusnádfürdő görögkeleti templom építést szorgalmazza. Az alminiszter felhívására Nicodim pártisrka elsőhávi fizetését, 35 ezer lej edományost a templom építésének céljaira.

— A jászseffalvi segélyakció téglavetőgépeket keres megvételre vagy bárbe jargánnyal együtt, esztől motor hajtsára. A téglák rendes normál méretűek, az anyag vágyog. Lehetőleg garasos gépet keresünk, amely az összeragadt anyagot téglává préseli. esztől olyat, amely a szarvas anyagot összekoveri és a nyera vályog tégláig minden munkát elvégysz. Arszánlatokat a gép feladásával és rajzával Magyar Népközüesség Ciu, Strada Brătianu 3 címre kerünk.

— Egy földműves latomása. A regáli Ocnița községben messi munkát végeztek a földművesek, miközben Nicolai Nicolae hírtelen hanyatott s tágrnyit eszmél bánt maga előle. Amikor megához tért leírta, hogy egy magas fehér asszony jelent meg előtte. Fején kereszt, kezében kard volt s azt mondta neki, hogy véres háboru szakad a földre. A felusitak radian adtak tovább a látomás híret. N eszt megmútt s a látomás óta csak kenyeren és vízen él.

— Sok az egér Gyergyóban. A gyergyói termés jelentések során arról számolnak be, hogy az egerek jelentős károkat okoznak. Olyan mérték az egerek elszaporodása, amilyenre alig van példa.

— Öt éves hitelle vásárolhatnak mezőgazdasági gépeket a földművelők. A földművelésügyi miniszter kérelményt adott ki, amelyben felszólította a földművelőket, hogy ha mezőgazdasági gépeket és motorokat akarnak vásárolni, egyéni kerestükkel sürgősen jelentkezzenek a megyei mezőgazdasági kancsárnál. Vetőgépeket, cséplőgépeket, traktorokat, szelektorokat vásárolhatnak a földművelők hitelle, amelyet legkésőbb 5 évi időtartamra adnak. A gépek árát későbbi időpontban közzé a mezőgazdasági kamara. A klagardánok való gépek beszerzését a földműves szövetségek szövetségi központja forja végeztel.

— Elütötte a vonat. Rosenfeld Mendel szászregul keressékű Tusnádfürdőn elütötte az állomásba berobogó vonat. A városunkban is jól ismert beromfikereskedő olyan közel állott a sínek mellé, hogy a vonat mordoaya elkapta és súlyos sérülést okozott. Reménytelen állapotban szállították be a helybéli kórházba.

— 1940 ben elkészült a Brassó—Campina 1 kettős sínpár. A román államvasutak vesérigszagató sága, Ion Macavel mérnök, több mérnök-igszagató kíséretében megkezdte a Campina—Brassó közötti második sínpár építési munkáit. Megállapítást nyert, hogy a munkálatok igen előrehaladt állapotban vannak. A talajjavítási munkálatok majdnem befejeződtek, ugyanígy megfűtött a Tams mellett 952 méter hosszúságú alagút: első 300 méterét. Több hídat építettek. Tekintettel a esztégre, amellyel a munkálatokat folytatják, valószínű, hogy a második sínpárt 1940 végéig átadják a forgalomnak.

— Betörés. Ismeretlen tettesek behatoltak Kadedó Farcac bankfalvi kereskedő lakásába, ahol a pénztárcakrény kucsal után kutattak. Közben az alvó kereskedőnek ruháiból, óráit, bicakát klopottak. A kulcokra azonban nem találtak rá. A nyira végül is felébredt a háznépe és üdörzőbe vették a menekülő tetteseket. Nem sikerült elfogul egyet sem a három betörő közül.

— Vigyassz a gyermekekre. Kalányos János családjával Szentdomokoson dolgozott. Munkaidő alatt nyolc hónapos gyermeküket az erdei szállításra hagyták. A állásból kipattant eszika részest a polyában fekvő gyermekre, meggyújt s mire a szülőök munkahelyükről előkerültek a gyermek eszenné égett. Szülőök ellen megindult az eljárás.

— A bucaresti tábla VI. szekelőja kimondotta, hogy a nem dolgozó iparos nem büntethető az adóvallomás be nem tartása miatt, mivel jövedelmei nincsenek, tehát az adóvallomás be nem adásával jövedelmet nem tiltott el.

— Verekedés. Tamás Arpad és Sándor Jákim madarai illetőségű, itt a városban eszolgáló legények, az állomás közelében megtámadták és megverték Lakatos József legénytársukat.

— Az almalopás vége. Pál Antal borssóval lakós rajta csipte Gerárd Balás 9 éves gyermekét, amint kerijének almatermést dőnszálta. A felbőszült gazda a gyermeket megfogta, alaposan elpálhotta és egy fahas kötötte. — Az érdekeltek szülőök feljelentést tettek Pál ellen.

Hirdetmény.

Cskiszereada város rendőrkapitányesága tudomásul adja mindazoknak a katonakötelezeseknek, akiknek seregcsinú katonabehívó esztődjük van, hogy 1939 augusztus hó 8-án reggel 8 órakor jelentkezzenek a rendőrség katonai ügyosztályán.

Titu Carsteanu, rendőrfőnök.

Serviciul Sanitar al Județului Ciuc.
Eforia Sanitară Județeană.

No. 1252—1939.

Publicațiune de licitație.

Eforia Sanitară a Județului Ciuc aduce la cunoștință generală, că în ziua de 18 August 1939, ora 10, se va ține licitație publică cu oferte inchise și sigilate (cu supra ofertă verbală) în localul Serviciului Sanitar al Județului Ciuc din Mercuria-Ciuc, Palatul Prefecturii, camera No. 29, pentru următoarele lucrări:

1. Montarea instalației de baie cu 4 dușuri la Dispensarul medical din comuna Hodoșa Ciuc, Jud. Ciuc.
2. Lucrările de terminarea dispensarului medical din Voșlăbeni.
3. Repararea camerei de birou No. 30 și garajului Serviciului Sanitar Județean.

Licitatiile vor incepe cu valoarea după devise și se vor ține în conformitate cu dispozițiunile Art. 88—110 din Legea Contabilității Publice și cu normele generale de licitații publicate în Monitorul Oficial No. 127 din 4 Iunie 1931, precum și a devizelor, caetelor de sarcini și condițiunilor, ce se pot vedea în orele de birou la Serviciul Sanitar al Județului Ciuc.

Participanții la licitație vor depune în plic separat 5% garanție din valoarea devizelor în numerar sau efecte publice, garantate de Stat.

Dacă prima licitație va rămâne fără rezultat, se va ține a doua licitație în ziua de 28 August 1939, la aceeași oră și cu aceleași condițiuni.

Președintele Eforiei:

Prefect, Lt. Col. DRIMBA IOSIF.

Medic Primar, Jud.:

Dr. COMES IOSIF.

Soha nem volt és nem is lesz ilyen kedvező alkalom!

Elköltözés miatt mióta mehgazdaságom feladásom — Egészséges, erős, fajtisata családkból áll állományom, evróléve különös gonddal kitenyeskelt legkifejlesztett tulajdonságnyú anyákkal. — Éz eszt nagy értéket képező méhtömeget ingyen adom, csupán a méhtakást, dolgozó építményű lepetet és a náluk levő esztag mekkéslelet kell megfizetni.

Legszívesebben adom a 100-as állományt együtt, de adok el egyes családokat is.

Eladás már mostantól kezdve.

Blenessy Károly, Sandominio.

Vasut állomás: Iavorul Otului.

Eladó

kifogástalan állapotban levő 2 ágyas hálószoba, cimbalom, kis szalon-garnitúra, szoba-gőzfürdő szekrény reumas betegek részére, stb. tárgyak.

Megtekinthető: délután 1—4 ig és este 7—8 óráig a Str. Iosif (Zsidó templom-ucca) 2. szám alatt. 2—

Oculul Siivic Ciucul-da-rus.

Hirdetmény.

As érdekeltek tudomására hozatik, hogy 1939 évi augusztus hó 22-én déli 12 órakor sárt ajánlatok mellett nyilvános árlejtés tartatik a cskimegyey felcsit erdőgazdonság helyiségében 31 766 fm. puhafa gömbönd anyagra, mely a madarasi közbirakosság „Guzs” nevű erdejéből termelendő ki.

B eszték 0.60 lej folyóméterenkint.

A számviteli törvény 88—110. cikkél, a központi árlejtési hivatal és az állami erdőnek a Hivatalos Lap 106—1912 számában hirdetet eladást feltételek az árlejtésnél alkalmazandók.

As árlejtésen résztvevő egyének a felajánlott esztag 5%-át óvadékképpen letenni kötelesek a madarasi közbirakosság pénztárába.

Végleges döntés esetén az óvadék az összes 10%-ra kiegészítendő.

As árlejtés a számviteli törvény és a költségvetés szerint tartatik meg, melyek naponta a hivatalos órák alatt a felcsit erdőgazdonságtól vagy a kérdéses erdő tulajdonosának eszékholyén megtekinthetők.

Édeklődők híányában a második árlejtés 1939 évi augusztus hó 31-én ugyanolyan feltételek mellett tartatik meg, mint az első.

As erdőgazdonság főnöke:

T. CUCER,

főerdőmérnök.

„CSIKI LAPOK”

Politikai, közgazdasági és eszpirodalmi lap

Előfizetési ár:

Példányonkénti ára 3 Lei.	Megjelenik minden vasárnap
Egyes évre Lei 160.—	Félévre 80.—
Negyedévre 40.—	Kalföldre egy évre 864.—
	Magyarországra 12 Pengő.

Hirdetési díjak a legelőszöbben számítottak.

Kéziratok nem adának vissza.

Nyitóléti költségek díja eszónként Lei 25.—

Kiadóhivatal: Mercuria-Ciuc, Strada L. C. Brătianu 30.